

Uppsala län

oktober 2009

Inledning

Årets Företagarkommun är ett gemensamt projekt mellan Företagarna och UC. Syftet är att uppmärksamma de kommuner där företagandet utvecklats bäst under det gångna året.

All tillväxt skapas lokalt. Det är de enskilda entreprenörerna initiativkraft som tillsammans med de anställdas arbete lägger grunden för vårt gemensamma välstånd. Framgångsrika företag och företagare är en förutsättning för lokal utveckling.

Det genomförs ett antal olika rankingar av kommuners näringsliv. Fokus i dessa undersökningar ligger ofta på vad politiken åstadkommer för företagen. I Årets Företagarkommun vänds det resonemanget. Vi försöker istället belysa vad företagen åstadkommer för kommunen och dess invånare i form av tillväxt. Under ett enskilt år betyder företagens prestationer och konjunkturutvecklingen mer för den lokala tillväxten än regelverk och skatter.

Eftersom Årets Företagarkommun mäter tillväxten under ett enskilt år kan stora omplaceringar ske från ett år till ett annat. Detta förhållande är inte konstigt då det är den långsiktiga tillväxten som är mest beroende av ett allmänt gott företagsklimat. Det är inte sannolikt att de långsiktiga tillväxtförutsättningarna ändrar sig radikalt från ett år till ett annat.

På kort sikt är det istället företagen själva som är den viktigaste tillväxtfaktorn. Årets Företagarkommun säger alltså inte var företagsklimatet är bäst. Inte heller säger undersökningen något om var företagen tjänar mest pengar eller har högst omsättning. Den visar istället var företagandet utvecklats bäst under det gångna året, vilket i många fall kan vara från låga nivåer. Men tillväxt är utveckling och vi vill genom denna undersökning belysa de kommuner vars företag vuxit snabbast.

Sammanfattning i korthet

Årets Företagarkommun...	Årets Företagarkommun är inte...
... är baserad på UC-data för aktiebolag som lämnat bokslut två år i rad.	... en urvalsundersökning.
... mäter förbättringar och försämringar jämfört med tidigare år. (D.v.s. tillväxt från år till år)	... en undersökning av företagsklimat eller av var företagen är störst eller mest lönsamma.
... är en utmärkelse till företagen i den kommun som uppvisar störst förbättring.	... en utmärkelse till kommunalpolitiker.

Så är Årets Företagarkommun uppbyggd

Årets Företagarkommun bygger på sex variabler. Fyra av dessa är relaterade till företagets omsättning och resultat. De övriga två avser antalet aktiebolag och deras kreditvärdighet. Årstillväxten av dessa variabler rankas därefter från högst till lägst. Dessa rankingpoäng summeras sedan i ett ovägt index. Ju lägre sammanlagda poäng desto högre placering får kommunen. Variablerna som hämtas från företagets bokslut har vi använt 2008 års bokslut och jämfört med år 2007.

Omsättning. Denna uppgift hämtas från företagets bokslut. Omsättningstillväxten mäts på två sätt. Dels tittar vi på hur stor andel av företagen i kommunen som ökat omsättningen under det senaste året. Dels mäter vi hur den genomsnittliga omsättningen har utvecklats. Enkelt uttryckt visar första delen hur det går för de mindre företagen, medan de större företagen har större betydelse för tillväxten av den genomsnittliga omsättningen. Samma resonemang gäller för resultatkategorierna.

Resultat. Denna information hämtas också från företagets bokslut. Tillväxten mäts på samma sätt som omsättningen. Dels hur stor andel av företagen som ökat sitt resultat och dels tillväxten av det genomsnittliga resultatet. Det är dock problematiskt att mäta utvecklingen av genomsnittresultatet i de fall där genomsnittet går från vinst till förlust och vice versa. Av den anledningen mäts utvecklingen av genomsnittresultatet i nominella termer (kronor) och inte i procentenheter.

Antal företag. Denna information hämtas från UC:s databas. Tillväxten mäts här i form av nettotillskottet av nyregistrerade aktiebolag (d v s efter korrigering för konkurser, avregistreringar och likvideringar) i relation till kommunens totala bolagsstock.

Kreditvärdighet. Mäts som andel företag som fått en förbättrad kreditvärdighet av UC under det gångna året.

Så gjordes undersökningen

Årets Företagarkommun väljs ut gemensamt av Företagarna och UC. Information från UC:s databas används för att välja ut den kommun som utses till Årets Företagarkommun. För att avgöra vilken kommun som har de företag som utvecklats bäst under perioden 2007 till 2008 har vi granskat företagets bokslut från 2008.

De företag som ingår i undersökningen är:

- Aktiebolag
- Bolag med en omsättning på minst 100 000 kronor
- Bolag som funnits i kommunen under de senaste två bokslutsåren
- Endast bolag i kommuner som har 50 eller fler bolag som uppfyller kraven ovan. I år uteslöts tre kommuner på grund av detta krav, Storfors, Bjurholm och Dorotea.

Vi har även tagit fram en ranking för uthållig tillväxt¹, där vi använt oss av data för de sex senaste mätningarna. Det är en sak att ha en hög tillväxttakt under ett enskilt år, det är en helt annan sak att ha hög tillväxttakt under flera år.

¹ Se Uthållig tillväxtranking 2009. www.uc.se eller www.foretagarna.se

Nationell utveckling

Den djupa lågkonjunktur som slog till med stor kraft under senare delen av år 2008 har inte nämnvärt påverkat omsättningen hos landets företag. Av de undersökta kommunerna har hela 283 stycken en bolagsstock där fler än hälften redovisar en ökande omsättning.

Resultatnivån har däremot blivit lidande. Endast 45 av 287 kommuner har en bolagsstock där fler än hälften redovisar ett förbättrat resultat jämfört med året innan.

254 kommuner har fått se den lokala aktiebolagsstocken öka under år 2008, en liten nedgång jämfört med året tidigare.

Allt färre företag har fått förbättrad kreditvärdighet. I 32 av kommunerna har fler än hälften av bolagen fått en högre kreditvärdighet. En klar nedgång från tidigare undersökningar.

Tabell 1. Utveckling av parametrarna

	2006 Bokslut 2005	2007 Bokslut 2006	2008 Bokslut 2007	2009 Bokslut 2008
Antal kommuner där mer än hälften av företagen redovisar ökad omsättning	247	285	288	283
Antal kommuner där mer än hälften av företagen redovisar ökat resultat	215	266	254	45
Antal kommuner med ett ökat antal aktiebolag	232	240	267	254
Antal kommuner där mer än hälften av företagen fått förbättrad kreditvärdighet	196	285	288	32

Länsutveckling

Ranking. Sammantaget hamnar Uppsala län på en silverplats av rikets 21 län. I fjol rankades länet på femteplats.

Omsättning. 58 procent av Uppsalas läns aktiebolag redovisar en ökad omsättning samtidigt som den genomsnittliga omsättningen stigit med 5 procent. Länet rankas på en 10:e plats i omsättningskategorin. Branschmässigt är omsättningsutvecklingen relativt jämnt fördelad.

Resultat. 49 procent av länets bolag ökar resultatet samtidigt som genomsnittresultatet minskar med mer än 300 000 kronor. Sammantaget rankas Uppsala län på plats 4 i resultat kategorin. Branschmässigt är resultatförbättringarna bäst inom byggsektorn, där 52 procent uppvisar ett förbättrat resultat.

Nettoförändring av bolagsstocken. I slutet av 2008 fanns det 8 105 aktiebolag i länet, en uppgång med 5 procent. Med den tillväxten rankas Uppsala på en 6:e plats av landets 21 län.

Kreditvärdighet. 48 procent av bolagen i Uppsala har fått en förbättrad kreditvärdighet – den näst högsta andelen i riket.

Årets Företagarkommun. 7 av länets 8 kommuner rankas på den övre halvan i årets undersökning. Knivsta rankas högst och landar på en total 22:a plats. Lägst rankas Håbo kommun på plats 175. Den största kommunen i länet, Uppsala, rankas på plats 99.

Län	Tillväxt							Ranking				
	Antal AB	Förändr AB	Ökat oms	Ökat res	Förändr oms	Förändr res	Ökad kreditv	Rank 2009	Rank AB	Rank kreditv.	Rank oms	Rank res.
Norrbottnen	5923	4%	59%	49%	13%	1887307	48%	1	16	1	1	1
Uppsala	8105	5%	58%	49%	5%	-345732	48%	2	6	2	10	4
Västmanland	6074	5%	60%	49%	8%	-572473	47%	3	13	5	1	5
Gävleborg	6705	5%	60%	48%	3%	-238653	47%	4	4	4	10	7
Kalmar	6034	5%	60%	48%	5%	-15424	45%	5	10	14	5	3
Stockholm	89975	6%	58%	49%	9%	-3303776	46%	6	2	11	7	14
Östergötland	10465	5%	60%	49%	6%	-695710	46%	7	9	12	5	8
Dalarna	7361	5%	60%	48%	6%	-1428386	46%	8	12	8	5	14
Gotland	1531	7%	61%	47%	3%	-81178	42%	9	1	21	8	11
Västerbotten	7188	5%	61%	47%	3%	-884425	46%	10	8	6	8	18
Södermanland	6265	5%	56%	47%	9%	-840641	46%	11	7	7	14	18
Västra Götaland	46760	5%	58%	47%	1%	-68058	46%	12	11	9	18	5
Halland	8939	5%	57%	46%	3%	120592	46%	13	5	13	16	8
Jämtland	3802	4%	60%	48%	5%	-348148	45%	14	20	15	3	10
Värmland	7011	4%	57%	46%	8%	-314141	47%	15	18	3	12	17
Skåne	35502	6%	57%	46%	4%	-78446	44%	16	3	17	15	12
Örebro	6380	4%	57%	47%	8%	-477019	46%	17	14	10	13	16
Västernorrland	5592	4%	57%	48%	4%	2093016	44%	18	17	18	19	2
Jönköping	10086	3%	58%	47%	2%	-332044	44%	19	21	19	16	14
Blekinge	3110	4%	57%	45%	1%	-526361	45%	20	19	16	20	20
Kronoberg	4933	4%	57%	45%	-6%	-992887	43%	21	15	20	21	21
RIKET	287741	5%	58%	48%	6%	-1097412	45%					

Knivsta kommun

Uppsalas länsvinnare i Årets Företagarkommun 2009 är Knivsta kommun. I två av fyra kategorier rankas kommunen bland de 10 främsta. Bäst lyckas man när det gäller utvecklingen av aktiebolagsstocken där man haft den högsta tillväxttakten i hela riket.

Omsättning. 52 procent av kommunens aktiebolag redovisar en ökad omsättning samtidigt som genomsnittsomsetningen har ökat med 7 procent jämfört med föregående år. Sammantaget rankas Knivsta på plats 188 i omsättningskategorin. Branschmässigt är det främst handeln som utmärker sig, där 67 procent av bolagen ökar sin omsättning.

Resultat. 48 procent av Knivsta bolag ökar resultatet. Genomsnittresultatet ökar samtidigt med cirka 400 000 kronor. Knivsta är den enda kommunen i länet där det genomsnittliga resultatet har stigit jämfört med förra året. Sammantaget rankas kommunen på plats 41 i resultat kategorin. Branschmässigt är resultatförbättringarna bäst inom handeln, där 67 procent uppvisar ett förbättrat resultat.

Nettoförändring av bolagsstocken. I slutet av 2008 fanns det 159 aktiebolag i kommunen, en uppgång med hela 25 procent. Ingen annan kommun i riket kan matcha en sådan tillväxttakt.

Kreditvärdighet. 53 procent av kommunens företag har fått en ökad kreditvärdighet, vilket ger en sjundeplats i riket.

Fakta om Knivsta, vinnarkommunen i Uppsala

Befolkning 14259

Anställda 2730

Företagare 608

Omsättningsmässigt största privata aktiebolag*

- Envirotainer AB
- Envirotainer Engineering AB
- Kommunfastigheter i Knivsta AB

År	Placering
2009	22
2008	41
2007	-
2006	-
2005	-
2004	-

* avser de bolag vars bokslut undersökningen har tillgång till

Uppsala kommun

Länets största kommun, Uppsala, rankas på en sammanlagd 99:e plats i Årets Företagarkommun. Uppsala rankas på den övre halvan i samtliga fyra kategorier. Bäst lyckas man när det gäller utvecklingen av kreditvärdigheten där man haft den 99:e högsta tillväxttakten i riket.

Omsättning. 58 procent av kommunens aktiebolag redovisar en ökad omsättning samtidigt som genomsnittsomsetningen har ökat med 5 procent jämfört med föregående år. Sammantaget rankas Uppsala på plats 124 i omsättningskategorin. Branschmässigt är det främst byggsektorn som utmärker sig, där 60 procent av bolagen ökar sin omsättning.

Resultat. 50 procent av Uppsalas bolag ökar resultatet. Genomsnittresultatet minskar samtidigt med cirka 400 000 kronor. Sammantaget rankas kommunen på plats 115 i resultat kategorin. Det är främst de stora företagen som drar ned rankingen. Branschmässigt är tillväxten relativt jämnt fördelad.

Nettoförändring av bolagsstocken. I slutet av 2008 fanns det 5 255 aktiebolag i kommunen, en uppgång med 5 procent – en tillväxttakt som ger plats 133 i kategorin.

Kreditvärdighet. 47 procent av kommunens företag har fått en ökad kreditvärdighet, vilket ger plats 99 i kategorin.

Fakta om Uppsala, största kommun i Uppsala län

Befolkning 190668

Anställda 83243

Företagare 7090

Omsättningsmässigt största privata aktiebolag*

- GE Healthcare Bio-Sciences AB
- Fresenius Kabi AB
- Phadia AB

År	Placering
2009	99
2008	127
2007	183
2006	166
2005	170
2004	127

* avser de bolag vars bokslut undersökningen har tillgång till

Övriga kommuner

Omsättning. Heby kommun rankas högst i länet när det gäller omsättningen. 59 procent av Hebys bolag har ökat omsättningen under det senaste året.

Resultat. Bortsett från vinnarkommunen är det Östhammars kommun som rankas högst i länet när det gäller resultattillväxten. 50 procent av bolagen redovisar ett förbättrat resultat.

Nettoförändring av bolagsstocken. I Älvkarleby kommun har bolagsstocken ökat med 10 procent under det senaste året, vilket är den högsta tillväxttakten i länet bortsett från Knivsta.

Kreditvärdighet. Håbo kommun leder utvecklingen av kreditvärdighet i länet. 53 procent av kommunens företag har fått en högre kreditvärdighet – den sjätte högsta andelen i riket.

KOMMUN	Antal AB	Förändr AB	Ökad oms	Ökat res	Förändr oms	Förändr res	Ökad kreditv	Total rank 2009	Total rank 2008	Rank AB	Rank kreditv	Rank oms	Rank res
KNIVSTA	159	25%	52%	48%	7%	408033	53%	22	41	1	7	188	41
HEBY	244	6%	59%	49%	7%	-305868	47%	58	129	83	92	81	134
ÖSTHAMMAR	441	3%	57%	50%	7%	-73647	47%	72	232	189	97	107	56
ÄLVKARLEBY	143	10%	53%	46%	11%	-73643	46%	78	47	10	118	150	140
ENKÖPING	940	7%	62%	45%	3%	-358436	50%	86	30	52	41	92	222
UPPSALA	5255	5%	58%	50%	5%	-436844	47%	99	127	133	99	124	115
TIERP	392	5%	59%	46%	4%	-136919	47%	109	46	108	89	120	176
HÅBO	531	2%	54%	47%	3%	-126379	53%	175	105	230	6	236	122